

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quod sit patrini munus, & obligatio, & qui in paternos designari possint. §.
1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

h. 46. At verius cenſeo peccatum graue eſſe, quia eſt contra ritum, quem communiter Eccleſia ſeruat in baptiſmi adminiſtratione. Sic Aegid. de Coninch. q. 67. art. 6. dub. 2. Valq. alii ſi relatiſ. diſp. 148. c. 7. n. 50.

18. Tertio inquiret, qualiter abluſionem cum prolotione forae coniungere debeas, vt ritè baptiſmum miniſtres? Reſpondeo ſic debere coniungere, vt forma prolotione abluſionem ſignificet. Significare autem eam potes ſiue ante, ſiue poſt formam prolotionem, abluſionem facias, ſi vna alteri immediate ſuccedat. Vt pluribus exemplis declarat Sotus in 4. diſt. 3. q. vnica art. 8. & ex illo. Valq. diſp. 148. cap. 7. Henric. lib. 1. cap. 9. num. 10. Paul. Laymann. lib. 5. ſum. tract. 2. cap. 7. q. 3.

PUNCTVM X.

De effectibus Baptiſmi.

1. Triplex eſt effectus Baptiſmi.
2. Baptiſmus ex ſe conferit gratiam peccati originalis, & actualium remiſſiuam.
3. Eſt equalis hac gratia in paruulis, in adultis abundantior, ſi abundantiori diſpoſitione ſe preparet.
4. Remittit baptiſmus poenam omnem pro peccatis debitam.
5. Non tollit poenaliſſimas.
6. Imprimi characterem.
7. Suſcipienti baptiſmum ſolent ſpeciales gratia concedi.

1. Tres ſunt præcipue effectus Baptiſmi. Primus eſt gratia habitualis remiſſiua peccati originalis, & actualis, ſi forte ante ipſum baptiſmum commiſſum ſit. Secundus eſt remiſſio totius poenæ tam æternæ, quàm temporalis debitæ pro peccato. Tertius eſt character indelebilis, quo baptizatus incapax redditur denud baptiſmum ſuſcipiendi.

2. Circa primum effectum fide certum eſt baptiſmum non ponenti obicem conferre gratiam peccati originalis, & quorumlibet actualium remiſſiuam. Nam eſto olim non fuerit hæc veritas declarata, ſed in vtramque partem agitabatur quaſtio, vt conſtat ex Innocent. 3. in cap. maiores. §. 1. in fine de baptiſmo, & ex Clement. 5. in concil. Vienn. Clement. vnica de ſumma Trinit. & ſide Cathol. §. ad hoc baptiſma. At poſt Concilium Florent. & maxime Trident. iam non dubitare licet. Nam Eugen. 4. in concil. Florent. decreto de Armenis. generaliter definit ſacramenta nouæ legis gratiam cauſare ex opere operato. Trident. verò idem definit. ſeſſ. 7. de ſacr. in genere. can. 6. & ſeſſ. 6. can. 7. loquens de iuſtificatione quæ fit per baptiſmum, & poenitentiaſſimum ſacramentum, inquit: In ipſa iuſtificatione cum remiſſione peccatorum hæc omnia ſimul inſula accipit homo per Ieſum Chriſtum, cui inferitur, fides, ſpem, & charitatem, &c. At gratia, & charitas eſſe non poteſt cum peccatis. Ergo in baptiſmo inſunditur gratia omnium peccatorum remiſſiua. Sed ſpecialiter id ipſum declarauit Trident. ſeſſ. 5. in decreto de peccato origin. §. 5. dicens. Si quis per Ieſum Chriſti Domini noſtri gratiam, quæ in baptiſmo conferitur reatur peccati originalis remitti negat, anathema ſit. Et ſtatim ſubiungit Concil. In renatis nihil odit Deus, quia nihil eſt damnationis iis, qui verè conſepulti ſunt cum Chriſto per baptiſma in mortem. Eſt ergo illa gratia, quæ per baptiſmum conferitur non ſolum remiſſiua originalis peccati, ſed cuiuſlibet actualis, ſi forte exiſtat. Aliàs aliquid eſſet in renatis damnationis, quod Deus odio haberet. Adde per baptiſmum inſundi gratiam non ſolum peccati originalis, & actualis mortalis remiſſiuam, ſed etiam cuiuſlibet venialis, cuius baptizatus complacentiam non habet. Sicuti ex eod. loco concilij colligitur, quatenus aſſerit baptizatos veterem hominem exire, & inducere nouum, qui ſecundum Deum creatus eſt, efficique innocentes, immaculatos, puros, innoxios, ac Deo dilectos, hæredes Dei, & cohæredes Chriſti, ita vt nihil priuſ eos ab ingreſſu cæli remoretur. Si autem gratia, quæ per baptiſmum inſunditur peccata venialia baptizatorum non remitteret, non ita puri, innoxij, & immaculati redderentur, quin ab ingreſſu Eccleſiæ retardarentur. Deinde ſeſſ. 14. cap. 1. inquit concilium. Si ea in regeneratis omnibus gratitudo erga Deum eſſet, vt iuſtitiam in baptiſmo ipſius beneficio, & gratia ſuſcepam conſtanter uerentur, non fuiſſet opus aliud ab ipſo baptiſmo ſacramentum ad remiſſionem peccatorum eſſe inſtitutum. Supponit ergo concilium peccata etiam venialia per baptiſmi gratiam remitti, aliàs opus eſſet ſacramento alio ad illorum remiſſionem. Notanter dixi inſundi gratiam in baptiſmo peccatorum quorumlibet remiſſiuam, non remittentem actu, quia contingere poteſt adultum ſuſcipientem baptiſma eſſe ita diſpoſitum contritione, ſeu dilectione Dei ſuper omnia, vt ei ſint peccata remiſſa. Quo caſu gratia per baptiſmum inſula non remittit peccata, quia ea remiſſa inuenit, eſt tamen de ſe omnium peccatorum remiſſiua.

3. Hæc gratia, quæ per baptiſmum paruulis, ſeu rationis

vtu carentibus inſunditur, æqualis omnibus eſt, quia tam ex parte ſacramenti, quàm ex parte ſuſcipientium nulla eſt diuerſitas, in adultis verò pro digniori diſpoſitione, quæ ſe ad ſuſcipiendum baptiſmum præparant, abundantior gratia conferitur, vt latius dixi tract. præced. pun. 8. n. 3.

4. Secundus effectus baptiſmi eſt remiſſio totius poenæ æternæ, & temporalis debitæ pro peccatis, colligitur manifeſtè ex illo loco Trident. ſeſſ. 5. §. 5. de peccato origin. Siquidem inquit Concilium, baptizatos ita hæredes Dei, & cohæredes Chriſti per baptiſmum effici, vt nihil priuſ eos ab ingreſſu cæli remoretur. At ſi baptiſmus omnem poenam debitam pro peccatis non remitteret, aliquid eſſet quod baptizatum ab ingreſſu Eccleſiæ remoretur, Exprefſius docuit ſeſſ. 6. cap. 14. dicens: in iuſtificatione, quàm lapſi poſt baptiſmum obtinent ſæpè remanere obligationem ſoluendi aliquam poenam pro peccatis debitam, quia vt ſacræ literæ docent, non rota ſemper, vt in baptiſmo ſit, dimittitur. Et Concil. Florent. diſto decreto de Armenis inquit: Huius ſacramenti effectus eſt remiſſio omnis culpæ originalis, & actualis, omnis quoque poenæ, quæ pro ipſa culpa debetur, propterea baptizatis, nulla pro peccatis præteritis iniungenda eſt ſatiſfactio. Ratio ſumitur ex Chriſti inſtitutione, congruentia ex ſimilitudine, quàm habet baptiſmus cum Chriſti morte, iuxta illud ad Roman. 6. n. 4. Quicumque baptizati ſumus in Chriſto Ieſu, in morte ipſius baptizati ſumus. Conſepulti enim ſumus cum illo per baptiſmum in mortem, ſed Chriſtus Dominus ſua morte perfectè vicit peccatum. Ergo baptiſmus, qui morti Chriſti aſſimilatur, peccatum baptizati poenæ vincit. Ergo non ſolum ſecundum culpam, ſed etiam ſecundum poenam illud delet. Et ita tradit D. Tho. ab omnibus receptus. q. 68. art. 5. & q. 69. art. 2.

5. Poenaliſſimas autem, quæ ex peccato originali conſequantur, qualis eſt infirmitas, mors, concupiſcentia ſeu rebellio carnis contra Spiritum, baptiſmo in hac vita teſte experientia non tolluntur, quia nec ſunt peccata, neque poenæ propriæ peccatorum, ſiquidem in ſtatu puræ naturæ contingunt. Et inſuper ad patientiæ exercitacionem, & virtutum augmentum non leuiter conducunt. Vide D. Thom. q. 69. art. 3.

6. Tertius effectus baptiſmi eſt character, quo baptizatus redditur incapax denud baptiſmum ſuſcipiendi, ſicuti docuit Concil. Florent. decreto de Armenis, & Trident. ſeſſ. 7. de baptiſmo ideòque in Symbolo Nicæno, fatemur vnum baptiſmum in remiſſionem peccatorum. Congruentia huius inſtitutionis deſumitur ex eo quod baptiſmus ſit quædam ſpirituſſis regeneratio, cum autem nemo vix naſci poſſit, decuit nec bis poſſe renacſci. Cum autem ſæpè contingat ſuſcepto baptiſmo baptizatum Chriſto non renacſci, eo quod indebitè baptiſmum ſuſceperit. Non obinde baptiſmus iterandus eſt, quia valor baptiſmi, & character, inſuſo non pendet ex praua ſuſcipientis diſpoſitione ad gratiam, & characterem per baptiſmum obtinendam. Sublata autem hac praua diſpoſitione ex vi baptiſmi priuſ ſuſcepti baptizatus renacſcit. Sed qualiter hæc omnia contingant explicui tract. præced. pun. 9. 10. & 11.

7. Præterea ſuſcipientibus baptiſmum ſolent aliquando concedi ſpeciales gratiæ, & beneficia, vt miraculoſa ſanitas, ſicuti Conſtantino Imperatori conceſſa fuit. At hi non ſunt effectus annexi ex diuina promiſſione baptiſmo: aliàs omnibus ritè baptiſmum ſuſcipientibus concederentur. Sed ſunt effectus ex diuina liberalitate obſingularitatem aliquem finem à diuina prouidentia præordinatum.

PUNCTVM XI.

De Patriniſ in Baptiſmo adhibendis.

§. I.

Quod ſit patrini munus, & obligatio, & qui in patrinos deſignari poſſint.

1. Eſt obligatio ſub graui culpa in baptiſmo ſolemni adhibendè patrinum.
2. Obligatus eſt patrinitas baptizatum inſtruere fide, & bonis moribus, ſi indigeat.
3. Quilibet baptizatus rationis compos patrinitas eſſe poteſt.
4. Excipiuntur monachi, & qui ſub monachi nomine comprehenduntur.
5. Monachus validè patrinitas eſſe poteſt.
6. Excipiuntur poenitentes publici.
7. Tertio excipiuntur hæretici.
8. An poſſit hæreticum in patrinitas admittere, cum Catholico in comode reperire nequit? Aſſeruit Layman.
9. Qualiter ſupradicta ſententia approbanda ſit.
10. An poſſit eſſe patrinitas baptiſmi ritus hæretico collati, tametsi ſub forma, & materia ab Eccleſia præſcriptis.

1. Obligationem eſſe in baptiſmo ſolemni adhibendam aliquam perſonam præter baptizantem, qui baptizaturum

tum leuet de sacro fonte, & illum sub sui tutelam, & fidem suscipiat doctrina, & bonis moribus instruendum, antiquissima Ecclesie consuetudine stabilita est, ut constat ex Tertulliano *lib. de baptismo cap. 3. & 18.* & ex Dionysio *cap. 1. de Ecclesiast. Hierarchia,* & ex August. *epist. 21. & lib. 1. de peccator. meritis. c. 34. & serm. 163. de tēpore. & serm. 215. & alibi sapē,* & supponitur. *c. vos autem. cap. non plures. cap. in catechismo, de consecrat. dist. 4. & toto tit. de cognat. Spirit. & cap. quamvis eodem tit. in. 6. & à Trident. sess. 24. cap. 2. de reformat.* Qua obligatione præcipue astringitur parochus baptizans, ipse enim (ut inquit Trident.) inquirere diligenter debet, qui sit à parentibus, seu tutoribus baptizandi designatus, ut baptizatum leuet de sacro fonte, neque ad baptismum procedere debet, quousque hic designatus sit. Ratio huius institutionis optime tradidit D. Thom. *q. 67. art. 7. ex similitudine,* quam habet baptismus cum carnali generatione: nam sicut paruulus nuper natus indiget nutrice, & pedagogo, sic spiritualiter natus per baptismum indiget aliquo, qui fungatur vice nutricis, & pedagogi informando, & instruendo cum quasi nouitium in fide de his, quæ pertinent ad fidem, & vitam Christianam. Non enim qui paruulo baptismum ministrat, & spiritualiter gignit, potest semper hoc munus per seipsum obire eaque de causa deuit alium designari, qui simul hanc obligationem susciperet. Ad declarandam ergo hanc obligationem variis nominibus Patres, & doctores hoc munus obeuntem appellarunt. Nam D. Thom. quem reliqui scholastici sequuntur, pedagogum nominavit, quia puerum instituere debet in fide, cuiusque vestigia dirigere. Neque ab hac appellatione longè fuit August. *epist. 23. ad Bonifacium.* appellans cum fidei doctorem, quia docere debet baptizatum fidem, quam in baptismo professus est. Alij Patres cum ipso Augustino vocant supradictum susceptorum, quia de manu baptizantis baptismum suscipit erudendum. Sic August. *relatus in cap. vos ante omnia de consecrat. dist. 4. & specialiter Cōcilium Colonie.* sub Paulo. *3. p. 7. cap. 4. & Concilium Augustinianum. c. 16. & alibi.* Alij vt Dionys. *Arcopag. lib. 2. de Ecclesiast. Hierarch. & August. serm. 106. 163. & 215.* fidei iustorem appellarunt. Tertullian. *lib. de baptismo cap. 18.* sponsorem, quia leuando baptismum de sacro fonte tacite fidei iubet, & respondere illius curam habiturum. Denique appellatur communiter Comparer, seu patrinus, vt fecit Hyginus Pontifex *relatus in c. in catechismo de consecrat. dist. 4. & August. serm. 106.* quia simul cum baptizante spiritualis pater est baptizati, illumque in fide gignit.

2. Ex supradictis manifestè constat susceptorum, fidei iustorem, sponsorem, seu patrinum absolute obligationem esse sub graui culpa baptismum in fide, & doctrina Christiana instruere, alias muneri, quod suscipit, non satisfaciet, colligiturque ex *cap. vos ante omnia de consecrat. dist. 4. cap. ita diligere. 30. q. 1. & expressè ex Leone. 3. in Concil. Moguntiaco cap. 47. ibi. Deinde præcipimus, ut vnusquisque comparer, vel proximi spirituales Filios suos Catholicos instruant,* traditque D. Thom. receptus ab omnibus. *q. 67. art. 8.* Huic tamen obligationi plenè satisfacies, si baptizatum semel in fide, & doctrina Christiana instituas, tamen postea comperias oblitum esse, quia non est credendum hanc obligationem toto vitæ decursu durare, sed tempore quo baptizatus rudis existit, & quasi paruulus pedagogo indiget. Sic *Ægid. de Coninch. q. 67. art. 8. Paul. Laymann. lib. 5. sum. tract. 2. cap. vlt. n. 1.* Verum ab hac obligatione docendi puerum excusaris, si probabiliter credis illum à suis parentibus, magistris, vel dominis diligenter esse erudendum, quia hoc præceptum veritate affirmatiuum solum te astringere potest, dum baptizatus tua cura, & instructione indiget. Quocirca raro hac obligatione tenentur patrinus in regionibus fidelium, quia vis præsumere possunt baptismum non esse à parentibus, seu tutoribus, vel magistris sufficienter instruendum. Secus vero est in regionibus infidelium, vel hæreticorum, & maxime si parentes illius infideles, seu hæretici existant. Sic D. Thom. *q. 67. art. 8. Suar & Ægid. de Coninch. ibi & Laymann. supra Valent. 4. dist. 4. q. 2. p. 3. Eman. Saa edit. Romana; verbo baptisimus. n. 15.*

3. Quilibet baptizatus rationis compos, siue vitæ, siue femina sit patrinus, seu susceptor esse potest. Primò debet esse baptizatus, quia aliàs ineptus censetur ad instruendum in fide qui fidem in baptismo non suscipit, sicuti habetur in Concil. Moguntien. *capit. 47. relato in cap. in baptismo de consecrat. dist. 4.* Secundo debet esse rationis compos, aliàs fide iubere, neque spondere pro baptizato poterit, neque munus instructoris suscipere, & illius obligationi satisfacere, eaque de causa in Concil. Parisien. *lib. 1. cap. 54.* dicitur huiusmodi patronos debere & vim tanti Sacramenti, & quid pro alijs sponderint intelligere. Nullibi tamen habetur certam ætatem requisitam esse: sic ex communi sententia tradit Nauarr. *lib. 4. cons. 1. art. 2. de cognat. spirituali & cons. 5. alijs. 4. eodem titulo.* Henric. *in sum. lib. 12. c. 1. n. 2. Sanch. lib. 7. de matr. dist. 61. num. 3. & 4. Basil. Ponce, lib. 7. de matr. sup. 37. num. 5. in fine.* Paul. Laymann. *lib. 5. sum. tract. 2. cap.*

9. num. 2. Dixi siue vir, siue femina, quia esto dedecet præcipue in baptismo adutorum viri baptizati feminum susceptorum esse; Nam tamen id est specialiter prohibitum, ut satis colligitur ex *cap. vos ante. cap. non plures de consecrat. dist. 4. & cap. quod autem. 30. q. 4. & cap. quamuis de cognat. spirit. in 6. & ex Trident. sess. 24. cap. 2. de reformat. & tradit Suar. q. 67. art. 7. circa finem. Basil. Ponce, lib. 7. de matr. cap. 37. n. 3.*

4. Ab hac generali regula excipiuntur monachi, quibus munus susceptoris interdictum est, eo quod non deceat eos cum parentibus baptizati cognationem spirituales contrahere, & familiaritatem habere. *cap. non licet. el. 1. cap. monachi de consecrat. dist. 4. cap. peruenit. el. 1. 18. q. 2.* Quod si obicitur monachos baptizare, & cognationem spirituales ex collato baptismum contrahere. *cap. doctos, 16. q. 1. & cap. omnes. 30. q. 1. & tradit Gloss. dicto. cap. non licet, & cap. peruenit & ibi Turrecem.* Respondeo hanc cognationem esse baptismum collato permitti: tum quia baptismi ministratio magis est necessaria, tum quia minor est familiaritas, que ex collatione baptismi, quam quæ ex susceptione baptismi nascitur. Sed non caret difficultate, an sub uo mine monachi omnes religiosi tam mendicantes, quam canonici regulares veniant, ita vt à supradicto munere sint exclusi? Affirmat Paul. Laymann. *lib. 5. sum. tract. 2. cap. 9. num. 3.* eo quod si dedecet religiosos claustra habitantes familiaritatem habere præcipue cum feminis, ac dedecet monachos, que fuit ratio, ob quam munus susceptoris monachis interdictum. Contrarium vobis existimo cum *Ægid. de Coninch. 3. p. q. 67. art. 7. n. 56.* Quia esto eadem ratio prohibitionis procedat in religiosis mendicantibus, & canonicis regulariibus, ac in monachis, inde solum inferitur posse prohibitionem ad omnes extendi, non tamen de facto extensam esse. Non enim sub nomine Monachorum veniunt mendicantes, & canonici regulares in decreto prohibitionis, & correctorio. Neque item eadem ratio adqueat in mendicantibus, canonicis regulariibus, ac in monachis procedit: nam monachis magis indecens est familiaritatem habere cum parentibus baptizati, eo quod sibi soli videntur à seculariū conuersatione, & communicatione separati. At mendicantes, canonicique regulares passim cum seculariibus communicant; ob quam causam monachi facti Episcopi, tamen non desinant esse religiosi, à munere susceptoris non excluduntur, quia in eo statu constituti, non sibi tantum viuunt, sed aliis; ideoque non dedecet compaternitatem tum baptizando, tum leuando contrahere, vt docent Glossa *cap. statutum verbo absoluit. 18. quæst. 1. Cardinal. Turrecem. Gregor. Lopez, & alij, quos refert, & sequitur Sanch. lib. 7. de matr. dist. 60. num. 21. & lib. 6. moral. cap. 6. num. 24. Paul. Laymann. lib. 5. sum. tract. 2. cap. 9. num. 3. vers. sed contrarium, in fine.*

5. Si vero contingat monachum, vel ex ignorantia, vel malitia susceptorum in baptismum constitui, validè hoc munus susceptoris suscipit, veramque cognationem spirituales contrahit. Nam esto in supradicto *cap. non licet. cap. peruenit, & alij relatis* seuerè monachis dictum munus susceptoris interdicatur; nullum est tamen verbum, quo factum irritetur, sicuti docent pluribus relatis Sanch. *lib. 7. de matr. dist. 60. n. 21. Posseni. de officio Curati. cap. 6. n. 27. vers. secundo, Barbosa 2. p. de potest. epist. alleg. 30. num. 36.* tamen contrarium censet Basil. Ponce *lib. 7. de matr. cap. 37. num. 15.*

6. Secundo excipiuntur penitentes publici, & moribus infames, donec peracta penitentia reconcilientur ex concil. Parient. *1. lib. 1. c. 54.* quia non censentur ab Ecclesia idonei ad munus susceptoris exequendum; si tamen de facto defingentur, munus susceptoris validè suscipiunt, & cognationem contrahunt, quia in dicto concilio non irritatur factum, esto prohibeatur. Sic Barbosa. Paul. Laymann, aduersus Basil. Ponce *supra.*

7. Tertio excipiuntur à munere susceptoris hæretici & merito, quia illis vitæ à veritate deuantibus fidere Ecclesia non potest ritè baptismum fore instructuros. Sic Suar. *q. 67. art. 7. in comment. Ægid. de Coninch. ibi. Barbosa. alleg. 30. num. 37. & alij communiter.* Si tamen de facto defingentur, valida est designatio, vt ex omnium sententia tradit Sanch. *lib. 7. de matr. dist. 60. n. 2.*

8. Dubium tamen est, an possit hæreticum in patrinum admittere, quando Catholicus commodè reperiri non potest, vt contingit in regionibus heresi infectis, in quibus ob hæreticorum multitudinem vix inuenies patrinum Catholicum, qui baptismum leuet de sacro fonte. Ergo eo casu hæreticum vocare potes, ne baptismum solemnè ea cætemonia grauitè ab Ecclesia præscripta deficiat. Et vrgetur casus, si in aliqua parochia expulso Ministro hæretico Sacerdos Catholicus præficiatur, cum parentes hæretici filium baptizandum offerunt, designato patrinum hæretico, dictus Sacerdos admittit patrinum hæreticum poterit, ne parentes offendantur, neque filium Ministro hæretico baptizandum deserant omnino Sacerdote Catholico. Neque obstat hæreticum patrinum ineptum esse ad instruendum baptismum in fide Catholica, ac proinde ad sponsonem huius institutionis faciendam

faciendam : quam ipso facto patrinus præstat, cum baptizatum leuat de sacro fonte. Nam esto regulariter ineptus sit, non tamen est simpliciter incapax. Tum quia potest ad fidem conuerti, cum opus fuerit baptizatum instruere. Tum quia esto in hæresi perleueret, si dem Catholicam docere poterit, si cui potest peccator persuadere virtutem, et si a virtute ipse alienus sit. Ergo potest patrinus hæreticus leuando baptizatum de sacro fonte legitimam instructionem promittere. Quod maxime verum habet, si Sacerdos (vt debet) moneat parentes, & patrinum de obligatione instruendi baptizatum in fide Catholica per baptismum suscepra: sic praxi esse receptum à viris piis. & doctis in Germania testatur Paul. Laymann. lib. 5. sum. tract. 2. cap. 9. quæst. 3. in fine.

9. Ego verò supradictam proximi approbarem, si Sacerdos timeret probabiliter parentes baptizati grauius esse offendendos ob patrinum hæreticum repulsum, vel timeret delaturos esse filium Ministro hæretico baptizandum. Quia eo casu Sacerdos minus malum permittit, vt grauiora cuitur. Verum si absque graui offensione parentum potest Sacerdos Catholicus baptismum expulso patrinum hæretico ministrare, nullo tamen adhibito patrinum, quia Catholicum adhibere non potest, crederem potius debere ministrare baptismum absque patrinum quam patrinum hæreticum admittere. Quia præceptum Ecclesiæ de patrinum adhibendo procedit, si patrinus apertus, & idoneus reperiri potest, qualis non est hæreticus, cum sit ab Ecclesiâ exclusus non tam iure scripto, & à se introducto, quam iure naturali, & diuino, supposita institutione sacre huius ceremoniæ, quæ ad rectam instructionem baptizati ordinatur. Ergo eo casu, quo nullus alius patrinus præter hæreticum reperiri possit, cessat præceptum Ecclesiæ de patrinum adhibendo. Ex alia parte vtget præceptum naturale, & Ecclesiasticum vitandi familiaritatem cum hæreticis, cum commodè potes. Ergo stante necessitate sciendi baptismum, nullo patrinum adhibito, vel adhibito hæretico, potius eligere debes ministrare absque patrinum, quam patrinum hæreticum adhibere: colligitur ex Nauarr. lib. 2. consil. tit. de Constit. union. conf. 1. n. 67. Azor. tract. 1. instit. moral. lib. 8. cap. 11. quæst. 9.

10. E contra dubitabis, an possit esse patrinus baptismi à ministro hæretico secundum ritum hæreticorum ministrari? Ratio dubitandi est, quia videris ministratorum hæreticis assentire, & sponsonem facere de instructione in fide faciendam iuxta voluntatem, & intentionem ministri hæretici baptizantis. Non igitur tibi licet eo casu patrinum esse. Et ita docet Nauarr. in Azor locis allegatis, & sic absolute tenendum est. Verum aliquando id licite præstare poteris, videlicet si graue tibi, vel tuæ familiæ damnum imminet eo munere non suscepto. Et insuper declares te eo facto nolle ministracionem hæreticalem approbare, neque iuxta illius ritum sponsonem facere, sed iuxta Ecclesiæ Romanæ morem, solumque ob eius præceptum de patrinum adhibendo seruandum te patrinum munus suscipere. Hac igitur protestatione facta censeri non potes ministracionem hæreticalem approbare, neque sponsonem facere de instructione fidei faciendam iuxta hæreticum ritum. Deinde stante periculo grauis nocuenti exularis à cooperatione hæreticis ministracionis, & solum illius permittor existis, præcipue cum occasio sis susceptoris officium assumens, ne hæreticus assumatur. Sic sustinet Paul. Laymann. lib. 5. sum. tract. 2. cap. 9. q. 2. n. 6.

§. II.

Quot patrinum designandi sunt, & qualiter se gerere debent.

1. Vnus, vel ad summum duo, vir, & femina debent esse patrinum.
2. Episcopus nequit in hac parte dispensare.
3. Debet patrinus baptismum immediatè de manu baptizantis suscipere.
4. Insuper debet intentionem habere hoc munus subeundi.
5. Si leues filium Petri, credens esse Ioannis, es verus filij Petri patrinus, esto contra plures sentiant.
6. Non est opus verbis, vel factis in catechismo respondere.
7. Debet esse designatus à parentibus, seu ab illis, qui curam, baptizati gerunt.
8. Hanc designationem esse simpliciter necessariam plures affirmant.
9. Probabilis est oppositum.
10. Fit satis obiectioni ex Tridentino desumpta.
11. Cum plures designantur, neque à Parocho repellantur, omnes sunt patrinum.
12. Requiritur baptismum esse solemnem.
13. Proponuntur obiectiones, & dissoluantur.
14. Debet nomine proprio suscipere, seu tenere.
15. Per seipsum, & non per procuratorem debet suscipere secundum plurimum sententiam.

16. Probabilis est oppositum.
17. Dissoluantur opposita fundamenta.

Explicuimus, quibus officium susceptoris competere possit, superest explicandum, an vnus tantum, vel plures futuri sint, & qualiter se gerere debeant, vt veri patrinum constituantur. Circa primum de numero susceptorum stat decisio. Hyginij c. in catechismo. & Leonis 1. cap. non plures de consecrat. dist. 4. ne plures, quam vnus susceptor sit. Id ipsum confirmauit. Metense concilium sub Stephan. 6. can. 3. dicens: Infantem nequaquam duo, vel plures, sed vnus à fonte baptismatis suscipiat, quia in huiusmodi secta Diabolo datur locus, & tanti ministerij reuerentia vilescit. Nam vnus Deus, vnum baptismum, vnus qui à fonte suscipit debet esse pater, vel mater infantis. Postea successu temporis plures adhibiti fuerunt, vt colligitur ex cap. quamuis de cognat. spirituali in 6. sed concilium Moguntinum sub Paulo 3. & nouissime Trident. sess. 24. c. 2. iuxta pristina instituta statuerunt, vt vnus tantum siue vir, siue femina designetur, & ad summum duo, vir & femina, qui baptizatum de baptismum suscipiant, præcipiturque Parocho sub pœna ab ordinario infligenda, ne ad confendum baptismum accedat, quin prius diligenter seiscitetur ab iis, ad quos spectat, patrinorum designatio (qui sunt parentes baptizandi) vel Parocho in eorum defectu, quem, vel quos elegerint, vt baptizatum de sacro fonte suscipiant, & eum, vel eos tantum ad suscipiendum admittat, & in libro eorum nomina describat, doceatque eos quam cognationem contraxerint, ne ignorantia vlla excusari valeant. Quod si alij vltra designatos baptismum tetigerint, cognationem spirituales nullo pacto contrahunt. Ex quibus verbis manifestè constat nec posse parentes plures feminas, aut plures viros in patrinum designare, nec Parochum eos admittere, sed necessariò designandus est, & admittendus vnus tantum vir, aut femina, vel ad summum duo, vir, & femina. Quod si secus actum fuerit, credo graue esse peccatum, eo quod saltem sub opinione multiplicentur cognationes spirituales, & matrimonij impedimenta, & susceptorum incertitudo, quæ summo perè concilium vitare intendit. Neque obstat iure antiquo spectato solum culpam venialem esse plures patrinum admittere, vt pluribus firmat Sanch. lib. 7. de matr. disp. 57. n. 1. vt inde inferas Trident. renouans supradictam prohibitionem solum culpam venialem inducere. Nam illam prohibitionem renouat grauiori præcepto, vt satis colligitur ex eo quod Parocho admittentem plures puniendum Ordinario subiciat, quod ob leuem culpam non præcipere. Et ita esse peccatum mortale sustinet vt probabilis. Egid. de Coninch. q. 67. ar. 7. in fine. Barbosa plures referens. 2. p. de poss. Episc. alleg. 30. n. 44. Basil. Ponce de matr. lib. 7. cap. 39. n. 12. tametsi contrarium censet Sanch. lib. 7. de matr. disp. 57. n. 7. cum Ludou. Lopez 2. p. instr. cap. 51. col. 4.

2. Episcopus autem nequit dispensare aduersus dictam constitutionem. Nam esto in Conciliari, & Pontificia lege aliquando dispensare possit; id tamen est urgente necessitate, & quando ad ipsum Pontificem non patet aditus. At nulla excogitari potest necessitas, imo nec conuentientia, vt plures feminæ, vel plures viri designentur, cum potius expediat vnicum tantum esse patrinum. Ergo nullus est casus, in quo Episcopus aduersus dictum Trident. decretum dispensare possit. Et ita docet Sanch. lib. 7. de matr. disp. 57. n. 7. Rebel. de obligat. instit. 2. p. in append. ad lib. 4. n. 89. Barbosa aliis relatis. 2. p. de poss. Episc. alleg. 30. n. 41.

3. Quoad secundum qualiter se gerere debeat patrinus, vt verè, & propriè talis sit, spiritualesque cognationem contrahat? decidendum est ex pluribus textibus 30. q. 1. 3. & 4. & cap. veniens de cognat. spirituali, & cap. fin. eodem tit. in 6. & specialiter ex Trident. sess. 24. c. 2. de reformat. Ex quibus constat non sufficere assentiam, sed necessarium esse, vt patrinus de manu baptizantis baptismum, & vestibus indutum immediatè suscipiat, vel illum teneat, cum baptizatur, quia textus hoc munus declarantes, & cognationem spirituales statuentes iis verbis vtuntur, tenet, suscipit, leuat, tangit. Quas actiones optimè exercere potest patrinus circa baptismum vestibus indutum, vt pluribus firmat Sanch. lib. 7. de matrim. disp. 56. n. 6. Basil. Ponce, lib. 7. de matrim. impediment. c. 39. n. 9. Dixi debere immediatè tangere, seu tenere baptismum, cum baptizatur, vel de manu baptizantis immediatè suscipere. Vnde si de manu alterius leuans suscipit, patrinus non est, nec cognationem spirituales contrahit, quia non leuat de sacro fonte, sed leuatum ab alio suscipit, sic testatur, & decisum referunt pro Episcopatu Abulenù à sacra Congregatione Sanch. lib. 7. de matr. disp. 56. n. 3. Basil. Ponce, lib. 7. de matr. c. 39. n. 9.

4. Secundo debet esse hæc extensio, seu susceptio formalis, id est animo, & intentione obeundi hoc munus susceptoris ab Ecclesiâ præscriptum. Quare si solum gratia commoditatis, ne baptizatus humi sit, vel vt patrinum lenem

ingret